

Henning Bødtker-Lund Inspectify AS.

Jeg ønsker å komme med et innspill til navnekonkurransen, men også løfte blikket litt utover selve navnet.

Jeg er fullt klar over at andre medlemmer kan ha kommet frem til mange av de samme tankene, og kanskje også foreslått de samme navnene. Det er i så fall bare positivt. Det viktigste for meg er at vi får en god diskusjon om hvilken retning vi ønsker for fagmiljøet vårt fremover.

Jeg arbeider til daglig som rørinspektør på rørinspeksjonsbilen til Fredrikstad kommune, i Team Kvalitetssikring. På kvelder og i helger arbeider jeg som utøvende rørinspektør gjennom Inspectify, hovedsakelig innen privat VA.

Jeg får dermed se fagområdet fra både kommunal og privat side. Det har fått meg til å tenke en del på hvor bredt fagområdet vårt egentlig er – og hvor mye bredere det sannsynligvis kommer til å bli i fremtiden.

Navnet Rørinspeksjon Norge har vært naturlig og viktig gjennom mange år. Samtidig opplever jeg som andre at navnet i dag ikke helt beskriver bredden i det arbeidet medlemmene faktisk utfører.

Vi driver ikke bare med rørinspeksjon.

RIN har gjennom mange år bygget opp kompetanse og opplæring innen blant annet:

- rørinspeksjon av avløpsledninger
- spyling av kommunale hovedledninger
- spyling av private avløpsledninger og stikkledninger
- lekkasjesøking og lekkasjelytting
- trasésøk og lokalisering
- trykkprøving
- tetthetsprøving
- desinfisering
- innmåling og dokumentasjon
- tredjepartskontroll
- kvalitetssikring

Dette er etter mitt syn et langt bredere fagområde enn det dagens navn umiddelbart forteller.

Og ikke minst utføres disse oppgavene både på kommunale og private VA-anlegg.

Derfor har jeg begynt å tenke på om tiden er inne for å løfte begrepet fra **rørinspeksjon** til et bredere fagområde.

Et navn jeg synes det kan være interessant å diskutere, er:

Norsk VA Kontroll

Hvorfor VA-kontroll?

Jeg synes «VA-kontroll» har en interessant egenskap. Det beskriver ikke én bestemt metode eller ett bestemt verktøy. Det beskriver i større grad **fagområdet og formålet med arbeidet**.

- Kameraet er et verktøy.
- Spyling er en arbeidsmetode.
- Lekkasjelytting er en metode.
- Trykkprøving er en metode.
- Trasésøk er en metode.
- Måling og innmåling er metoder.

Det som binder dette sammen, er kompetansen til å **undersøke, utføre, kontrollere, tolke og dokumentere VA-anlegg**.

Spyling er et godt eksempel. Spyling kan være et selvstendig oppdrag innen drift og vedlikehold av avløpsledninger, men kan også være nødvendig for å klargjøre en ledning før rørinspeksjon. På samme måte kan lekkasjesøking, trykkprøving og rørinspeksjon være ulike deler av en større undersøkelse av et VA-anlegg.

Jeg ser derfor ikke nødvendigvis disse som isolerte fag, men som ulike kompetanseområder og metoder innenfor et større VA-fag.

En mulig yrkesidentitet

Dette får meg også til å tenke på den videre utviklingen av fagområdet og ikke minst spørsmålet om fagbrev.

Det har allerede vært diskutert et fremtidig fagbrev innen rørkontroll. Kanskje vi samtidig bør løfte blikket og spørre om dette på sikt kan utvikles til et bredere fagområde.

For eksempel:

VA-kontrollfaget

og en yrkesbetegnelse som:

VA-kontrollør

Med et mulig fremtidig:

Fagbrev i VA-kontroll

Dette synes jeg er interessant fordi det kan favne mye av den kompetansen som allerede finnes i RIN.

En VA-kontrollør kan eksempelvis ha kompetanse innen rørinspeksjon, spyling, lekkasjesøking, trasésøk, trykk- og tetthetsprøving, innmåling og dokumentasjon.

Det betyr ikke nødvendigvis at alle skal kunne alt på samme nivå. På samme måte som i mange andre fag kan man ha en grunnleggende fagkompetanse og deretter spesialisere seg innen ulike områder.

Fagbrevet bør være teknologiavhengig

Jeg tror det er viktig at et eventuelt fremtidig fagbrev ikke bygges rundt én bestemt teknologi.

Hvis vi ser 15–20 år frem i tid, er det vanskelig å vite hvilke verktøy vi kommer til å bruke.

Vi vil sannsynligvis få mer bruk av sensorer, automatiserte målinger, kunstig intelligens, avansert bildeanalyse og andre teknologier.

Men den grunnleggende kompetansen vil fortsatt være nødvendig:

å forstå VA-anlegget → velge riktig metode → gjennomføre arbeidet → vurdere resultatet → kvalitetssikre → dokumentere.

Verktøyene vil endre seg.

Faget består.

Kvalitet som selve kjernen

Jeg har også begynt å tenke på hvor viktig ordet **kvalitet** egentlig er for dette fagområdet.

For hva er verdien av en rørinspeksjon?

Det er ikke selve videoen.

Hva er verdien av en lekkasjelytting?

Det er ikke bare lydsignalet.

Hva er verdien av en trykkprøving?

Det er ikke bare tallet på måleinstrumentet.

Verdien ligger i at resultatet er **riktig, etterprøvbart og til å stole på.**

Det krever kompetanse, riktig metode, riktig bruk av utstyr, forståelse av begrensningene ved metodene, objektivitet og god dokumentasjon.

På den måten ser jeg VA-kontroll som et fagområde hvor **kvalitetssikring bør være en grunnpilar.**

Offentlig og privat VA

Jeg mener også at et fremtidig fagområde ikke bør defineres ut fra hvem som eier rørene.

En VA-kontrollør bør kunne arbeide på:

- kommunale ledningsnett
- private stikkledninger
- private hovedledninger
- borettslag og sameier
- industri- og næringsanlegg
- private vannverk
- nye anlegg før overtakelse
- eksisterende anlegg ved feilsøking og tilstandsvurdering

Dette er også noe jeg selv opplever gjennom kombinasjonen av mitt arbeid i Fredrikstad kommune og arbeidet jeg gjør innen privat VA.

Problemstillingene kan være forskjellige, men den grunnleggende kompetansen er ofte den samme: **å finne ut hva som faktisk foregår i et VA-anlegg og kunne dokumentere dette på en faglig god måte.**

Kanskje navneprosessen kan bli starten på noe større?

Jeg tenker derfor at navnediskusjonen kan være en fin anledning til å stille seg mer på spørsmålet RIN allerede har stilt:

RIN nå – og om 10 år?

Kanskje bør vi gå fra å være en forening som først og fremst forbindes med én arbeidsmetode, til å bli en tydelig fagorganisasjon for **kontroll, undersøkelse, drift, vedlikehold og kvalitet innen VA.**

Jeg ser for meg en mulig utvikling omtrent slik:

Rørinspeksjon Norge

↓

Norsk VA Kontroll

↓

VA-kontroll som definert fagområde

↓

VA-kontrollfaget

↓

Fagbrev i VA-kontroll

↓

VA-kontrollør som etablert yrkesidentitet

Dette er selvfølgelig bare mine tanker, og jeg mener ikke at dette nødvendigvis er den riktige veien. Det kan også finnes bedre navn og bedre modeller.

Det jeg håper på, er at vi tør å diskutere mulighetene litt større enn bare hva som klinger best som et nytt foreningsnavn.

For meg handler dette om å bygge et fag som er tydelig, anerkjent og attraktivt også for kommende generasjoner.

Jeg tror RIN har en unik mulighet her.

Vi har allerede et etablert fagmiljø, lang erfaring, kompetanse, kursvirksomhet, faggrupper og mennesker som hver dag utfører denne typen arbeid.

Kanskje neste steg er å gjøre dette til **et tydelig definert fag.**

Jeg håper derfor innspillet kan bidra til diskusjon – enten navnet blir Norsk VA Kontroll, et annet forslag som noen andre kommer med, eller noe vi ennå ikke har tenkt på.

For meg er egentlig det viktigste ikke hva navnet blir.

Det viktigste er at vi sammen klarer å se **hvor faget skal være i fremtiden** – og begynner å bygge veien dit.